

Izhaja, izvzemši pondeljek, vsak dan iz Asiskega št. 20. I. nadstropje. Dopolniti se mora s prejemajo, rok: Prof. F. Peric. — Lastnik tiskarne: Znaša za mesec L 7., 3 mesece L 19. Za inozemstvo mesečno 5 lir več. — Telefon uredništva: 11-57

Uredništvo: ulica ... knjižnica ... JUBILAJNA ... Jugoslavija

EDINOST

Posamezne številke v Trstu in okolici po 20 cent. — Oglasi se računajo v širskosti ene kolone (72 mm.). — Oglasi trgovcev in obrtnikov mm po 40 cent. oemrtnice, zahvale, poslanice in vabila po L 1.—, oglasi desernih zavodov mm po L 2.—. Mali oglasi po 20 cent. beseda, najmanj pa L 2.—. Oglasi naročnika in reklamacije se pošiljajo izključno upravi Edinosti, v Trstu, ulica av. Franciška Asiškega št. 20. I. nad. — Telefon uredništva in uprave 11-57

Za povrnitev ustavnega življenja

Komisija v rimskem senatu, k ji je po-
verjena sestava adrese kralju Viktorju
Emanuelu povodom 25-letnice njegovega
vladanja, je rešila svojo nalogo.

Adresa proslavlja vladarjevo čednost,
ugotavlja pridobitve naroda tekom nje-
govega vladanja in napoveduje Italiji sijajno
bodočnost. Razglašja, kako so sinovi na-
roda vsekdar stali zvesto ob strani svo-
jemu kralju vse do velike zmage. Italija —
nadaluje — želi miru in hoče biti instru-
ment miru v svetu. Bo pa vsekdar pri-
pravljena za obrambo vsega, kar tvori
njeno državno življenje. Da pa bo Italija
močna in srečna, mora združiti srca vseh
svojih sinov z željo kraljevo, kakor so da-
nes združeni v vdanosti, hvalečnosti in za-
upanju do svojega vladarja. Adresa za-
ključuje: Spritno kralja in strankarskih na-
sprotstev, ali navzkrižij v misljenju: je le
Italija.

To bi bile glavne in vodilne misli v
osnutku adrese rimskega senata vladarju
povodom njegovega vladarskega jubileja.
Vodstvo italijanske liberalne stranke je
izdalo manifest, v katerem naglašja, da
proslava kralja in rojstva ustave pomeni
svobodo naroda, svobodo državljanov.
Kajti ni je svobode domovine, kjer niso
svobodni njeni sinovi! Zato je statut, ki ga
je poklonila Savojska hiša, sveto jamstvo
za neporušno italijansko edinstvo. Itali-
janski liberalizem, ta dedič in varuh zgo-
dovinske in politične tradicije risorgi-
menta, ustavne monarhije in svobode, pro-
slavlja ustavo in svobodo, brez katere ni
možno edinstvo duhov, ne svitla bodoč-
nost. Italija, ustava, svoboda: to je — za-
ključuje proglas — vzvišena trojica, ki jo
varuje kralj v srcu!

Vsej odbora za proslavo vladarjevega
jubileja je poročal Fausto Salvatore o do-
sedanjem delu odbora ter je obvestil o
želji kralja, naj se dan statuta združi s pro-
slavo njegovega vladarskega jubileja. Na-
pram senatorju Colonna je izjavil kralj:
Zelim to, ker sem ustaven vladar!

V skladu s temi manifestacijami za ohr-
nitev svobode in ustavnih svoboščin so
bili tudi apeli D'Annunzija povodom ob-
iska g. Mussolinija v Gardone-Riviera: za
uveljavljanje src vseh Italijanov in pomir-
jenje duhov, kar pomeni tudi sodelovanje
vseh za srečo in blagor države.

Sedaj pa čujmo, kako je pisala te dni
«Cremona Nuova», znano glasilo fašistov-
skega generalnega tajnika Farinacci, človeka
torej, ki ima veliko besedo pri
vodstvu sedanjega gospodujočega stranke! Od-
klanja vse pozive k pomirjenju. Fašizem
ima — tako piše — pravico do zahtev,
da njegovi nasprotniki kapitulirajo brez-
pogojno! Očita opozicijskemu tisku, da
potvrja smisel besed vladarja in D'An-
nunzija in da jih pretvaja v bojno geslo
proti fašizmu pod pretezo miroljubnosti!
Fašizem pa ne bo — tako nadaljuje — «Cre-
mona Nuova» — ne v boju in ne v miru z
rikomur. On gre svojo pot preko vseh
ovir, ki se postavljajo medenj in njegov
cilj. Tisti, ki soglašajo s tem ciljem, naj mu
sledijo lojalno, pošteno in nesebično, ne da
bi zahtevali kakršniboli pomirjenja. Med
fašizmom in opozicijo niso možna nikakoli
pogajanja, ni možen noben sporazum! Dr-
žava ne potrebuje opozicij za uresničanje
narodnega pomirjenja. To da je že dovršen
čin. Če hočejo opozicije živeti v miru s
fašizmom, imajo eno edino pot pred seboj:
brezpogojno kapitulacijo pred njim! Druge
možnosti ni!

«Cremona Nuova» očita opozicijam, da
hočejo le varati fašizem s svojo novo mi-
rovno strategijo. Če bi se fašisti pustili va-
rati, bi bili ali slabši ali burkaci.

Izvajanja v cremonske listu so menda
dovolj jasen «ne» vsem, prav vsem, ki se
oglašajo naj se vladarjevo jubilej proslavi s
pomirjenjem duhov in sodelovanjem vseh.
Ali se vam ne zdi, ko ste prečitali te be-
sedne neodjenljive bojevitosti, kakor da je
slon s svojim težkim stopalom stopil v
skladnice steklenin, ali pa, da bi kdo, ko
velik zbor z velikim orkestrom izvaja ora-
terij, proslavljajoč mir in ljubezen med
ljudmi, naenkrat zaklical v to pobožno raz-
položenje: Ne, nič miru in pomirjenja, boj
— boj mora biti do skrajnosti! Cremonski
list napoveduje z brezobzirno odkritostjo,
da fašizem odklanja vsako pogajanje, vsako
pomirjenje, da misli marveč le na svojo
popolno zmago, brezpogojno, brez par-
dona.

Kontrast med izjavami v «Cremona Nu-
ova» in gorimljenimi manifestacijami —
od sestanka ob Gardskem jezeru, pa do
adrese senata in proglasa liberalne stran-
ke, ki zadevajo polno uveljavljanje ustavnih
svoboščin in svobodo vseh državljanov: ta
kontrast je kričevo očividni, jaseen in
osupljiv po svoji brezobzirnosti! Se do-
slednejša in odkritejša bi bila izvajanja v
rečenem listu, če bi naravnost povedal:
mi nočemo ustavnega življenja, proč s pa-
lamentarizmom, ker hočemo absolutno
vladavino v naših rokah! Če zahtevajo
da morajo vsi drugi v stran, vse druge
stranke, vsi na kolena, potem je pa že do-
voljeno vprašanje: čemu parlament, čemu
zbornica in senat, če ima biti parlament le
fikalna ustavnega življenja, brez vsake
realne vsebine in brez ustavnih pravic?!

To bi bilo sicer v sporu s sodobnostjo, z
demokratizmom in svobodnostmi na-
čeli sedanjih časov, ali odkritosrčno bi
bilo. Mi pa imamo tako trdno vero v zdravo

jedro dobri smisel in svobodoljubje ita-
lijskega naroda, da računamo z goto-
vestjo, da bi prišlo tako daleč, da bi bile
tako široke plasti naroda, ki jih —
prosvetljeni politiki, izkušeni parlamen-
tari in državniki, neoporečni patriotje, iz-
ključene iz državnega življenja. Kajti to
more biti uspešno le tedaj, če sodelujejo
v njem vsi sestavni deli države in naroda.
Le tedaj je narod res sam kovač svoje
sreče. Kar zahteva cremonske list, je ne-
sodobno, nedemokratsko, nezdravljivo z
idejami in načeli sedanje dobe, je v kri-
čnem nasprotstvu s politično koncepcijo
odličnih predstavnikov italijanskega na-
roda, pa tudi z duševnostjo tega posled-
njega samega. Ne pravimo torej, ker nam
bi bilo do oseb, ki imajo vladno krmilo v
svojih rokah. Verujemo marveč v ljubezen
in zvestobo sedanjega načelnika vlade do
države. Kar pa moramo želeiti, je, da se
vzpostavi polno ustavno življenje, da
bodo mogli vsi državljani brez razlike svo-
političnega stališča uživati vse državljans-
ke pravice in svoboščine. Ne kaka po-
edina stranka, ampak državljani v svoji
vzkupnosti naj tvorijo državno življenje.
Zatos mu tudi uverjeni, da ni daleč čas,
ko bo mogel gospod Mussolini govoriti
resno besedo z ljudmi, v katerih imenu
govori «Cremona Nuova». Moral bo to
radi interesa države, v kolikor je odvisen
od nje notranjega življenja, pa tudi radi
ugleda Italije pred vnanjim svetom kot
svobodne, ustavne in demokratske države!

Seja poslanske zbornice

Finančni minister o finančnem položaju
Italije. — Farinacci grozi opoziciji.

RIM, 2. Seja poslanske zbornice je pri-
čela ob 16. uri. Predsedal je on. Caser-
tano. Pri čitanju zapisnika se je oglašil
glavni tajnik fašistovske stranke od Fa-
rinacci, ki je izjavil v glavnem tako-le:
Ker so listi naznanili, da nameravajo opo-
zijske poslanci dne 10. t. m. sestati se v
en izmed dvoran Montecitorioja, si šteje v
dolžnost izjaviti, da se nahajajo fašisti v
zelo razburjenem stanju radi zased in
umorov, katerih žrve so bile celo večerj
v mestu Lucca. Ako bodo imele opozicije
napovedano zborovanje, bo fašistovskim
poslancem poslano vabilo, naj se kom-
paktno udeležijo te manifestacije, da se
bodo sklicali na mrtve in da preprečijo
ponovitev špekulacije od 10. junija 1924.,
ki se ponavlja to leto.

Nato se je predsednik po kratkem go-
voru spomnil Garibaldija, čigar obletnica
smrti se obhaja danes.

Med veliko pozornostjo poslancev je on.
De Stefani, finančni minister, podal poro-
čilo o državnih financah. Državni stroški
za tekoče poslovno leto znašajo 18 milijard
995 milijonov in za poslovno leto 1925/26
bodo znašali 17 milijard 217 milijonov. Za
to leto je bil predviden primanjkljaj
1355 milijonov, danes pa lahko minister
trdi, da se bo zaključilo tekoče poslovno
leto brez primanjkljaja.

Zanimive so številke glede denarnega
obkroga. L. 1922. je prišlo na vsakega pre-
bivalca 545 lir, dne 30. aprila pa 496 lir.
Denarni obtok je znašal dne 20. maja lan-
skega leta 19 milijard 441 milijon, dne 20.
maja tega leta je pa znašal 18 milijard
744 milijonov.

Plačilna mednarodna bilanca se je v pri-
meri z lanskim letom zelo poslabšala.
Uvoz je bil letno v prvih 4 mesecih za
3 milijarde 742 milijonov večji kakor iz-
voz, medtem ko je v teku istih mesecev
lanskega leta prekašal uvoz izvoz le za
1 milijardo 466 milijonov. Izvoz je torej
letno narasel za celi 2 milijardi 376 mi-
lijonov. To nazadovanje je treba pripisati
predvsem naraščanju cen in pa velikemu
nakupu žita, ki ga letos primanjkuje v
Italiji.

Senat odobril poslanico kralju ob priliki
25-letnice njegovega vladanja.

RIM, 2. Na današnji seji je sen. Boselli
prečital poslanico senata na kralja ob pri-
liki 25-letnice njegovega prihoda na pre-
stol. Ko je bila poslanica prečitana, so vsi
senatorji in ministri vstali in klicali: «Ži-
vel kralj! Živela Italija!» Poslanica je bila
nato sprejeta «per acclamationem».

Otvoritev parlamenta v Albaniji

TIRANA, 2. Včeraj se je vršila otvoritev
prve zakonodajne dobe pod novim repu-
blikanskim režimom.

Seji je prisostvoval diplomatski zbor.
Otvorjena je bila seja s tem, da je predse-
dni republike prečital posebno poslanico.
V njej je rečeno, da so odnosi med Al-
banijo in Italijo ugodni. Glede odnošajev
z Jugoslavijo je predsednik rekel, da želi,
da bi se vprašanje razmejitve rešilo v za-
dovoljstvu obeh držav. Nato je predsednik
podal glavne smernice sedanje vlade.

Pred novo špansko vojno v Maroku

Izjava gen. Primo De Rivera.
PARIZ, 2. «Matin» poroča iz Barcel-
lone: General Primo De Rivera je imel v
prisotnosti častnikov zelo važen govor.
«Vprašanje Maroka, je rekel, je sedaj na
zanimivi točki, ker je direktorij sklenil,
da ga reši takoj. Od velike vojaške dru-
žine v Maroku zahtevam novih žrtev. V
Maroku smo se do danes borili s sovra-
žnikom, večjem po številu. Priprani smo,
je zaključil De Rivera, da bo v najkrajšem
času vsa maroška obal v naših rokah.»

Invalidski zakon pred nar. skupščino

BEOGRAD, 2. (Izv.) Takoj po odobritvi
zapisnika zadnje seje je minister za so-
cijalno politiko Gjurčić predložil načrt za
invalidski zakon. Skupščina je sprejela
nujnost predloga. Izvoljen je bil odbor za
ta zakon; v tem odboru ima narodni blok
13 poslancev, opozicija pa 8 (radičevci 3,
davidovičevci 2, SLS 1, ostale skupine pa
2 poslance).

Nato je zbornica nadaljevala razpravo
o poljedelskih kreditih.

400 hrvatskih kmetov v Beogradu

Pribeževic je gotov svojega položaja.
BEOGRAD, 2. (Izv.) V Beograd je pri-
spelo 400 hrvatskih kmetov in kmetov v
narodnih nošah, da povabijo ministra
Svetozara Pribeževica na zborovanje sam-
ostojnih demokratov, ki se bo vršilo dne
14. t. m. v Sisku.

V hotelu «Slavija» se je vršil banket na
čast gostom. Banketa se je udeležilo tudi
mnogo samostojnih demokratov, med njimi
Svetozar Pribeževic.

Pri banketu je nastopilo več govornikov,
ki so odobraval politiko narodnega bloka.
Med temi je nastopil tudi Tomo Pavčić,
bivši predsednik Radičeve organizacije v
Sisku. Poudarjal je predvsem, da so bili
mnogi Hrvati omanjeni po Radičevih fra-
zah, danes pa priznavajo svojo zmoto in
odobravajo politiko Svetozarja Pribeževica.

Končno je govoril tudi minister Pribe-
ževic, ki je očrtal zgodovino ujedinjenja
Jugoslovenov ter prešel nato na vprašanje
sporazuma. Poudaril je predvsem, da je
stališče samostojnih demokratov neoma-
njeno. Pašić je ponovno izjavil radičevcem,
da ne more biti govora o sporazumu kakor
bi ga želela opozicija. Radičevci ne smejo
staviti nobenih strankarskih in osebnih
pogojev, niti ne smejo zahtevati izključitve
iz vlade samostojnih demokratov.

Zaključitev kongresa Orjune

Kralj sprejel deputacijo orjunašev.
BEOGRAD, 2. (Izv.) Danes se je zaključil
tridnevni kongres Orjune, ki ga je otvoril
v nedeljo dr. Leontić.

Včeraj so bila na dnevnem redu vpra-
šanja, ki se tičejo organizacije Orjune in
dela med narodom. Zborovalce je pozdrav-
il tudi Franjo Petrinović iz Juž. Amerike.

100 orjunašev se je podalo na Avalo ter
tam položilo venec na grob neznanega vo-
jaka. Skupina kongresistov se je odpeljala
v Oplenac, kjer je položila na grob Petra
Osvoboditelja venec. Kralj je sprejel v To-
poli deputacijo orjunašev ter se prijazno
razgovarjal s posameznimi člani deputacije.
Kongresa se je udeležilo okoli 15.000
orjunašev iz vse države.

Pogajanja za konkordat z Jugoslavijo.

BEOGRAD, 2. (Izv.) Pogajanja za kon-
kordat med Jugoslavijo in Vatikanom po-
tekajo zelo ugodno. Iz Rima poročajo, da
se bodo pogajanja lahko zaključila okoli
20. t. m.

Painlevéjev govor v Strassburgu

Alzacija in Lotaringija zopet ogroženi
STRASSBURG, 2. Včeraj je imel tukaj
važen govor ministrski predsednik Pain-
levé. Naglašal je, da so Alzaci in Lotar-
ingiji sijajno ovrgli trditve onih, ki pravi-
jo, da imajo le materialni interesi vred-
nost in da čustva ne smejo igrati nikake
vloge. Vlada, je nadaljeval Painlevé, bo
opustila v Alzaciji in Lotaringiji sleherne
ukrepe, ki bi utegnili motiti verski mir in
ne bo nič podvzela, ne da bi se tozadevno
prej posvetovala z zastopniki vseh nazi-
ranj. Tota trenutna sta za Francijo naj-
važnejši dve vprašanji: gospodarska sta-
bilnost in varnost države. Vlada bo napela
vse sile, da dvigne narodno gospodarstvo
in kliča radi tega k sodelovanju vse plasti
naroda. Varnost države je seveda bistven
predpogoj gospodarske stabilnosti. Govor-
nik je pripomnil, da Francija kljub globo-
kim ranam, katere ji je prizadelo vojna
leta 1917, ni nikoli mislila na maščevanje,
kajti čakala je, da ji pravica popravni stor-
jeno krivico. Spominjal se je tudi sveča-
nega dogovora, ki je bil sklenjen med Fran-
cijo in Anglijo v težkih trenutkih l. 1917.
V svrhu nadaljevanja vojne do končne
zmage pravice nad krivico. Painlevé je
rekel, da je Alzacija in Lotaringija zopet
ogrožena. Toda Francija, ki je edina in ne-
deljiva, bo napela vse sile, da brani nave-
dono ozemlje.

Zborovanje gospodarskega odbora Društva narodov

Odprava uvoznih in izvoznih omejitev.
ZENEVA, 2. Gospodarski odbor Društva
narodov je imel pretekli teden drugo kvar-
talno zborovanje. Baval se je z vprašanjem
odprave uvoznih in izvoznih omejitev in
uvoznih in izvoznih prep. ed. Posvetova-
nja so se udeležili tudi zastopniki Nem-
cije, Avstrije, Ogrske in Jugoslavije. Kot
podlaga razpravi je služil načrt italijan-
skega industrijskega in člana Davesovega
odborna Alberta Pirellija. Pravi, da bo
zborovanju Društva narodov v septembru
predloženih več tozadevnih predlogov. Ti
bodo natančno vsebovali slučaje in nava-
jalne vrste blaga, za katere naj bi se do-
ločile posebne omejitve in prepovedi; v
ostalem pa naj bi bila vsa trgovina svo-
bodna.

Za priključitev Avstrije k Nemčiji

Značilna izjava ameriškega diplomata.
Priključitev Avstrije k Nemčiji bi po-
speševala pomirjenje in gospodarski raz-
voj Evrope. To mnenje sem izrazil že leta
1918. v neki spomenici in od takrat se
nisem oddaljil od svojega mnenja.

Ne verujem, da se more Avstrija gos-
podarsko dvigniti, ne da bi se združila z
Nemčijo. Spritno dejstva, da gospoduje Ita-
lija na vzhodni jadranski obali, mora do-
biti Avstrija izhod na sever.

Po mojem mnenju se položaj srednje Ev-
rope ne bo ustalil toliko časa, dokler se
ne izvrši priključitev Avstrije k Nemčiji.
Možna bi bila tudi druga rešitev, namreč
gospodarska unija med Avstrijo in Čeho-
slovaško; toda tudi taka zveza bi naletela
na velike ovire in bi porodila večne gos-
podarske in politične spore.

Vprašanje nemške razorožitve in poslaniška konferenca

Anglija jamči Franciji mejo ob Renu
PARIZ, 2. Poslaniška konferenca je eno-
glasno odobrila vsebino note, ki se odpošlje
Nemčiji radi neizpolnjevanja razorožitvenih
obveznosti. Noti so priloženi tudi dokumenti
o obojevoženju Nemčije. V imenu poslaniš-
ke konference jih bo predložil lord D'Abernon
v sredo ministru Stresemannu, nakar se objavi
v zaveznikih listih.

Poslaniška konferenca je nadalje sklenila,
da mora Bolgarska do 31. t. m. odpustiti iz
vojaške službe onih desetstotov mož, ki jih je u-
vrstila v vojsko ob priliki poslednjih komu-
nističnih nemirov.

Agencija Havas pravi, da vsebuje nota po-
slaniške konference te-le točke: 1. Poročilo o
izvrševanju vojaških klavzul s strani Nemčije;
2. naštevane vojaških klavzul, ki jih je Nem-
čija zanemarljiva; 3. naštevane obveznosti, ki
jih mora izpolniti Nemčija pod nadzorstvom
medzaveznške kontrolne komisije; 4. navedba

DNEVNE VESTI

Voje pokojnine in pokojnine za civilne ponesrečence

Ugotovilo se je, da se večina ali vsaj zelo
mnogo prošnji za privlačno direktno ali
tudi indirektno vojno pokojnino kakor tudi za
civilne ponesrečence ne more rešiti, ker niso
prizadeti priložili svoji prošnji potrdila o ita-
lijskem državljanstvu.

Mnogi čakajo zastopni na rešitev svojih pro-
šenj ravno zato, ker manjka ta listina, medtem
ko je v ostalem prošnja morda v popolnem
redu.

Opozorjamo radi tega naš čitatelje, ki so
vložili tozadevne prošnje, a jim še niso bile
rešene, naj si nabavijo potrdilo o državljanstvu,
da jim ne bo treba še nadalje po nepotrebnem
čakati na rešitev.

Nov izjemni zakon za nove pokrajine

Tak nov izjemen zakon je nedavni ukrep,
na podlagi katerega se jemlje vsem nemškim
občinam v Gornjem Poadžiju pravice, da si
same imenujejo svoje občinske tajnike. Pravica
imenovanja vseh občinskih namestencev pripa-
da po občinskem in pokrajinskem zakonu, ki
je sedaj v veljavi, izključno v kompetenco
občinskega sveta. Čl. 131. št. 2 omenjenega
zakona pravi dobesedno, da odloča občinski
svet toliko ob pomladanskem kolikor ob jesen-
skem zasiedanju tudi o sledečih predmetih:
«Imenovanje in odpustanje uradnikov, učitel-
jev in učiteljic, namestencev v zdravstveni
službi, iztirjevalcev in blaginikov, kjer obsto-
ja, to pa ob upoštevanju posebnih zakonov,
ki so v veljavi».

Kar se tiče imenovanja občinskih tajnikov,
ni bilo do sedaj nobenih posebnih zakonov,
ki bi jemale občinam pravico, da si same imenu-
jejo svoje tajnike. Prvi tak zakon je menda
odlok, s katerim se jemlje ta najelementarnejša
pravica nemškim občinam v Gornjem Poadžiju
in se podeljuje prefekturam.

Razumljivo je vsled tega, da je tozadevni od-
lok razburil nemške državljane Italije, saj jih
stavi dejstvo, da si ne morejo več same imeno-
vati občinskih tajnikov, v popolnoma izjemen
položaj ne samo naprav občinam starih po-
kraj, temveč tudi naprav vsem ostalim ob-
činam Tridentskega Benečije. Nemška poslan-
ca dr. Sternberg in dr. Tinzl sta vložila, kot
tolmača misljenja in želji svojih volilcev vsled
tega na ministrskega predsednika vprašanje:
«Kako se skladajo s toli naglasno enakostjo
vseh državljanov razni izjemni odloki-zakoni
proti nemškemu ljudstvu, h kateremu se je
sedaj pridružil še odlok, ki jemlje nemškim ob-
činam (in samo nemškim) pravico, da si imenu-
jejo občinske komisije, izroča to pravico
prefektu ter doleča take pogoje za sprejem v
službo občinskega tajnika, da je s tem uničena
za občine z nemškim prebivalstvom še ona
skromna avtonomija, ki jo daje občinski in po-
krajinski zakon».

Novi izjemni odlok, kateri je dal povoda
gornjemu vprašanju nemških poslancev na mi-
nistrskega predsednika, mora siliti k resnemu
razmišljanju tudi naš julijске Slovence. Prak-
tične posledice zakona, s katerimi se jemlje
občinam pravica, da si imenujejo najvažnejše-
ga občinskega uradnika — občinskega tajnika
— morajo imeti naravnost porazen učinek za
prizadete občine. Uloga občinskega tajnika je
v Italiji tako važna, da pomeni taka omejitev
pravic občinskih svetov popolno obglavljenje
obče in v pravem pomenu besede. Občina, ki ni-
ma več pravice, da bi imenovala za svojega
najvažnejšega uradnika osebo, kateri lahko
poverijo občnarji svoje zaupanje, taka občina
je izgubila v praktičnem pogledu zadnjo trohi-
co svoje samoodločbe in avtonomije.

Ali bodo morali drugorodci Italije izpiti tudi
ta novi grenki kekh? Ali odločilni činitelji res
mislijo, da se ni še zadosti teptala že itak
omejena občinska samoodločba z večletnim in
naravnost brezkončnim komisarskim režimom?
Zdi se, da poklicani činitelji nikakor še ne uvi-
dejav, da je ljudstvo izrednih občinskih reži-
mov sito in da bi se želelo v okviru obstoječih
zakonov končno samo upravljati v svojih do-

vojaških koncesij, katere so pripoznali zavez-
niki Nemčiji v mirovni pogodbi.

Končno pravi nota, da se bo izpraznila ko-
lonska cona šele takrat, ko bo izpolnila Nem-
čija vse obveznosti, prevzete na podlagi ver-
sailleske mirovne pogodbe.

Urednik agencije Havas zatrjuje, da sta se
angleška in francoska vlada popolnoma sporu-
meli glede glavnih točk note, ki jo odpošlje
Francija v Berlin kot odgovor na nemške ga-
ranzijske predloge. Anglija je pripravljena
jamčiti z vsemi svojimi vojaškimi silami mejo
ob Renu in podpirati Francijo v slučaju nem-
škega napada. Ravnotako hoče Anglija izpol-
niti obveznosti, ki jih je prevzela s podpisom
versailleske mirovne pogodbe, z dogovorom
Društva narodov in drugimi mirovnimi sporu-
zumi. Dopolnila bi tudi, da ohrani Francija
popolno svobodo akcije, katero ji priznava
dogovor Društva narodov v svrhu obrambe
vzhodnih mej.

Cesar Franc Jožef in smrtna obsodba dr. Kramarja

PRAGA, 2. V «Narodnih Listih» je ob-
javil dr. Kramar daljši članek o dogodkih
pred desetimi leti, v katerem pripoveduje,
da se ima zahvaliti za svoje življenje ge-
neralnemu avditorju Sedlačku in zdrav-
niku cesarja Franca Jožefa dr. Kerzlu,
kateri sta nastopila proti načrtu, da se
predloži v podpis smrtna obsodba dr. Kra-
marja v trenutku, ko se je nahajal monarh
v stanju depresije. K temu dostavlja «Pra-
ger Tagblatt»: Ko je bil proces proti dr.
Kramarju pri domobranskem sodišču na
Dunaju zaključen, je imel takratni domo-
branski minister Georgi nalog, da predloži
smrtno obsodbo cesarju. Georgi je predla-
gal, da se smrtna kazen spremeni v za-
porno kazen. Cesar ga je vprašal: «Koliko
let ima dr. Kramar?» Georgi mu je odgo-
voril: «Velikansko, 55 let.» Nato je rekel
cesar: «Torej bomo odločili zaporno kazen
na 15 let. Po prestani kazni bo dr. Kra-
mar imel 70 let in v tej starosti ne bo več
nevaren.

Za proslavo 25-letnice kralja Viktorja Emanuela III.

Odbor za proslavo 25-letnice vladanja kralja
Viktoria Emanuela III., kateremu predseduje
tržaški župan sen. Pitacco, je objavil proglas
na občinstvo, v katerem naznanja, da se bo v
počastitev rečene obletnice zgradil nov mestni
okraj Kjadin-Rocol, ki bo nosil ime kralja Vi-
ktoria Emanuela III. in bo velikega pomena za
socialno in zdravstveno povzdigo mesta. Od-
bor poziva nadalje meščane, naj pridno po-
slajo svoje prispevke občini za gorimljeni
patriotični cilj.

Kako razpravljajo na selah komunistične omladine!

Te dni je objavila «Zarja Vostoka» zanimiv
članek komunista E. Rabinoviča, iz katerega
posnemljaja agencija Ceps sledeče:

Bil sem prisoten na seji komunistične omla-
dine. Poročevalec je govoril o delu pionirskih
organizacij. Govoril je dolgo in energično, če-
sto ponavljajoč besede «druhi» in «deca». Med
drugim je izgovoril

Neodvisni komunisti na Čehoslovaškem — samostojna stranka

Neodvisni komunisti na Čehoslovaškem, da se hočejo organizirati v samostojno politično stranko. Dosedaj so nastopali samo proti komunističnemu vodstvu in so smatrali, da bi bila pri eventualnih spremembah v njem možna stopitev s stranko. Sedaj pa se je med obema skupinama razvila tako ostra borba, da bi sporazum je izključen. Posebno v vzhodni Češki izključujejo komunistične organizacije iz stranke vse sumljive pristaje in tiste, ki pripadajo desnici. Vsi ti nezadovoljive prebajajo k Bubniku — ki je izstopil toliko iz stranke kolikor iz parlamentarne komunistične skupine ter ustanovljajo skupno z drugimi neodvisnimi samostojne pokrajinske organizacije.

Konferenca v Firencah. Kakor se doznava iz dolga pečutnih krogov, potekajo pogajanja na italijansko-jugoslovenski konferenci v Firencah zelo povoljno, tako da so člani jugoslov. delegacije uverjeni, da bo vse delo v najkrajšem času končano. Da je to naziranje utemeljeno, dokazuje dejstvo, da so člani ital. delegacije uvideli, da vztrajanje na zadevah nikakor ne more dovesti do sklenitve sporazuma. Opazilo se je, da so Italijani sedaj veliko bolj popustljivi, kar ugodno vpliva na potek konference in pospešuje rešitev vseh vprašanj.

Konferenca se je te dni bavila s carinskotarifnimi vprašanji v zvezi s prometom preko basena Thon di Revel na Reki, ki ga je Jugoslavija vzela v najem. To vprašanje je popolnoma rešeno. S tem v zvezi je stavljenico dnevnega reda tudi vprašanje ureditve prometne preko tega basena in zadeva javnih skladišč v njem. Italijani hočejo dovoliti za svoje blago, ki bo prihajalo kot tranzit v basen Thon di Revel, čim večje olajšave. Glede skladišč v basenu se je v načelu sklenilo, da se ustanovi družba, ki jih bo upravljal.

Sedaj so na dnevnem redu ostala vprašanja, o katerih se gladko in brez težav razpravlja. Pred zaključkom vseh vprašanj se bo razmotiralo še o ureditvi carinskih zadev, ki se tičejo Zadra in okolice.

Vsega skupaj je doslej že 28 konvencij parafiranih.

Pristojbina za vladna dovoljenja pri državnih upokojencih. Vodstvo tukajšnja Društva državnih upokojencev sporoča, da je tržaški prefekt dosegel pri vladi v prid državnim upokojencem izpod bistve vlade, da bodo ti poslednji plačevali pristojbino od vladnih dovoljenj za poddelitev italijanskega državljanstva v znesku 360 lir na ta način da se jim bo odštevala od njihovih pokojnin. Zato je potrebno, da vložijo prizadevi, čim dobiho od kr. prefektu obvestilo, da je bil odlok o podelitvi državljanstva izročen registrskemu uradu, prošnjo na tukajšnji finančni intendantu z izjavo, da sprejemajo tozadevne odbitke od pokojnin.

«Vitalistično gledališče». Igra «Nova tragika», bi se imela po prvotnem načrtu predstavljati danes zvečer v Filodramatičnem gledališču, je bila vsled nepredvidnih tehničnih ovir prenesena na soboto.

Društvene vesti

Pevsko društvo «Adria» v Barkovljah naznanja tem potom, da se bo udeležilo v nedeljo, 7. t. m., godne veselice v Komnu. Oni prijatelji društva, ki se mislijo udeležiti te prireditve in ki reflektirajo na prostor v Korčiji, naj to javijo do četrtega, 4. t. m., v gostilni Narodnega doma ter vplačajo tozadevno pristojbino Lit 10.

M. D. «Zarja» — Rojen. Danes ob 20. dramatični odsek ima redne vaje. Prosim, da se jih igralci udeležijo polnoštevilno. — Načelnik.

T. V. K. SIRENA naznanja, da se vrši v četrtek skupna odborova seja ob 21. uri ne pa ob 2. kakor včeraj pomotoma objavljeno.

S. D. Adria. Danes važna odborova seja ob 20. uri.

V nedeljo 7. t. m. šolsarska dirka za društveno prvenstvo. Cas vpisa k dirki do 5. t. m.

Iz tržaškega življenja

Mlada žrtev avtomobila. Ulica Settefontane je bila sinoči pozorišče grozne nesreče, ki je ugonobila mlado človeško življenje. Okoli 21. ure se je v omenjeni ulici igrala kopica otrok, med katerimi je bil tudi 2-letni Vitalian Galopin, stanujoč v hiši št. 1 iste ulice. V svoji otročji brezskrbnosti je maleček, ki očitno ni bil pod zadostnim nadzorom, pri igri nenadoma stekel čez cesto, ko je privozil javni avtomobil št. 74863, ki ga je vodil 31-letni Mihael Colonna, stanujoč v ulici Petronio št. 1. Uvidevši nevarnost, ki je pretila otroku, je šofer naglo zavil vstran in skoro istočasno ustavil avto, a zaman. Nesrečni otrok je prišel pod zadnje levo kolo, ki mu je strlo črepijo. Z istim avtomobilom je bil revček nemudoma prepeljan v mestno bolnišnico, kjer je par minut pozneje izdihnil.

Šofer je bil zasilan na policijskem komisariatu v ul. Brunner, a je bil kmalu zopet izpuščen na svobodo, ker se je domalo, da nima mož pri nesreči nikake krivde.

Poskušani samomor. Ker je mati ni pustila na izprehod, je 16letna Italia Gher-

baz, stanujoča v ul. Molino a vento št. 23, iz žalosti izpila sinoči v svojem stanovanju s samomorilnim namenom nekoliko jodove tinkture. Po prvi pomoči, ki jo je dobila od zdravniške rešilne postaje, je bila mlada trmoglavka prepeljana v mestno bolnišnico.

Padež v kotel raztopljenosti. Včeraj popoldne okoli 17. ure se je dogodila v tovarni olja v Zaviljah grozna nesreča, radi katere bo najbrž izgubil življenje 17-letni delavec Karel Sakulic, stanujoč v Zaviljah pri družini Bacher. Sakulic, ki je bil že del časa zaposlen v omenjeni tovarni, je včeraj popoldne delal v oddelku tovarne, kjer izdelujejo umetno mast, ki jo topijo v velikih kotlih. Sakulic in par drugih delavcev so dobili nalog, da izpraznijo enega izmed teh kotlov, ki je bil do polovice napolnjen z raztopljenijo mastjo. Z vedri so jo zajemali iz kotla in jo prelivali v druge posode. Pri tem poslu se je Sakulic nehoti preveč nagnil čez kotel, izgubil ravnotežje in padel v raztopljeno mast, ki ga je pokrila skoro do glave. Tovariši so seestrnega mladeniča, ki je presunljivo rjovel od bolečin, takoj rešili iz strašnega položaja in mu skušali na kak način pomagati. Kmalu potem je dospel na lice mesta zdravnik rešilne postaje, ki je bil telefonično poklican na pomoč. Ta je dočkal, da je nesrečni mladenič zadobil strašne opekline po vsem životu, zato ga je dal nemudoma prepeljati v mestno bolnišnico, kjer so ga sprejeli v obupnem stanju v dermatološki oddelku.

Prijava nemškega pomorščaka. Pomorščak Hugo Rehberg, ukrancin na nekem nemškem parniku, zasidranem v stari prosti luk, se je predsinotčinim seznanil v starem mestu s dvema brhikama ženicama, s katerima je skokal do pozne ure v zakajenih starostnih krčmah. Ženici sta bili izredno prijazni s pomorščakom, ena ga je celo povabila, naj prenoči pod njeno streho. Rehberg je z veseljem sprejel predlog gostoljubne tovarišice in ker je bil precej v rožkah, je kmalu trdno zaspal. Ko se je pa zjutraj prebudil ni bilo prijazne govorice nikjer; odtelata je kar čez noč, ne da bi prej pozdravila sladko spečega tovariša. Pred odhodom pa je vzela za spomin njegovo listnico z zneskom 700 lir. Rehbergu je ostala le skromna tolažba, da je šel potužiti neljubo prigodo na policijski komisariat v ulici Sanità.

Deček, ki je razpečal ponarejene bankovce. Predsinotčinim je stopil v neko trafiko na Corso Garibaldi mlad deček, kupil zavoj cigare in plačal s 50-lirskim bankovcem, ki ga je pa prodajalka takoj spoznala za ponarejenega. Ko je deček zapazil, da prodajalka nezaupno ogleduje bankovce, je naglo smučnil iz trafike, ne da bi zahteval bankovce nazaj; imel pa je smolo, kajti kmalu potem sta ga dohitela dva orožnika, ki sta bila takoj obveščena o zadevi, in ga odvedla na bližnji komisariat, kjer se je deček najprej izkazal za 15-letnega Marijana Godina, doma iz Doline, poznaje pa, ko se je izkazalo, da ta trditve ne odgovarja resnici, je priznal, da je kovaški vajenec Maksimilijan J., stanujoč pri Sv. Mariji Magdaleni sp. Dečko je imel pri sebi še 18 ponarejenih bankovcev «Banca d'Italia», katerih izvora ni vedel, oziroma ni hotel povedati. Izgovarjal se je, da jih je našel v veži hiše št. 4 v ulici Vidali. Najbrž je dečko skušal razpečati ponarejene bankovce po nalogu drugih oseb, ki očitno niso marale same po ko stanju v ognej. Policia nadaljuje preiskavo.

Drago kosilo. Ko je uradnik Albert Gherbetz, stanujoč v ulici Milano št. 35 predvčerajšnjim popoldne kosil v neki gostilni v ulici Ginnastica, mu je neznani zločevnik s pretno izkazal listnico z zneskom 500 lir in raznimi osebnimi listinami. Okradenec je prijavil dogodek na policijskem komisariatu v ulici Brunner.

Iz tržaške pokrajine

Iz Sempolaja (Samomor). Iz naše občine se le malokdaj kdo oglasi po časopisih. In vendar tudi naš kraj ni brez dogodkov. Žal je dogodek, o katerem moramo poročati, nadvse žalosten, tako da je pretresel vso občino. Dne 11. maja ob treh zjutraj je izvršil tukajšnji domačin Renat Zidarič iz Praprota, 22-letni fant, samomor. Ustrelil se je v glavo, katero mu je krogla preluknjala, tako da je bil na mestu mrtve. Vzrok njegovega dejanja je bila nesrečna ljubezen. Prejšnji dan je plesal v neki gostilni do pozno v noč. Tisti, ki so bili z njim, so pravili, da je bil nenavadno vesel. Toda to njegovo veselje je bilo zadnje, zakaj ko je prišel domov, si je vzel življenje. Preden se je ustrelil, je še napisal pismo, v katerem je povedal svojim, zakaj je storil ta korak ter jih prosil odpustitve. Pokojnik je bil pameten in dober fant ter priljubljen v celi občini. Vsi občinarji iskreno občujejo njegovo žalostno usodo.

Naši napisi. Tukaj pri nas se obrtniki ne zavedajo svojih pravic, kar dokazujejo najjasnejše napisi nad njihovimi prostori. Neki mizar v Sempolaju ima samoitajlanski napis «Falegnameria», nad gostilno Zidarič, ki je imela prej jako lep dvojezičen napis se šopiri danes samoitajlanski napis «Trattoria e Coloniali». Pri cerkvi se blešči zopet samoitajlanska tabela tukajšnje babice — «Levatrice Giovanna Gruden!» Ali ni vse to žalostno spričevala za zavednost vseh naš Sempolajcev? Da, žalostno je in zato s mora to spremeniti. V slovenski vasi, v zavedni slovenski občini se ne sme zapostavljati domači slovenski jezik, ki je naš jezik. Ker je zakon zahteva, da morajo biti napisi dvojezični z italijansko na prvem mestu, dobro, ne bomo se puntali, dasi je naravno, da pristojna našemu jeziku prvo mesto.

Ker pa nam je to prepovedano bodite, slov. obrtniki, vsaj toliko zavedni, da se poslužite tiste mrve pravic, ki vam jo zakon daje! Čast vsakega slovenskega obrtnika zahteva, da ima nad vrati svojih prostorov dvojezičen napis, in sicer slovenski z enčelnimi črkami kakor italijanski. Kdor se stavi sam v nič, dokazuje s tem le to, da ne zasluži, da bi ga drugi uvaževali in spoštovali!

Znanost in umetnost

Koncert Ettore Sığon. Pred izbranim občinstvom se je vršil v dvorani Circolo Artistico koncert pod okriljem orkestra bančnih uradnikov. Protagonist večera je bil znani virtuoz na violončelu Ettore Sığon, ki je razvil izredno zanimiv program. Z redko tehnično spretnostjo in globokim čutenjem je ustvarjal točko za točko in iz vsakega tona je bilo mogoče spoznati njegovo fino umetniško razumevanje. Koncertist je znal tako pri širokih melodičnih potezih s svojim toplim izrazom kakor pri hitrih pogibih vsled svoje virtuozne tehnike si osvojiti srca poslušalcev; instrument je pel, vriskal, tožil in jokal, njegovi glasovi so bili kakor iz dna duše in klicali, vabili veselost v kraljestvo blaženosti, ki so mu tuje vse vsakdanje brige.

Posebno zanimanje je vzbudila prva točka programa: Vivaldijeva Sonata a Concerto, ki jo je g. Sığon predaval ob zelo lepem spremljanju ad hoc postavljenega kvarteta na lok. Koncertistove vrline so prišle v vseh zlatih izrazih do veljave, a posebno briljantno v Čajkovskega op. 33 — varijacije na eno rokoko melodijo in v Popperjevih skladbah «Večerna pesem» in «Koncertna Poloneza». Tudi Bach je bil zastopan na programu s dvema kosoma iz 6. suite čelo sam brez spremljanja, in pred njim pa smo slišali pikantnega Saint-Saëns. Klavirski part je bil poverjen znanemu pianistu E. Currellichu, dosedaj nedoseženemu spremljevalcu za neštete umetnike. Občinstvo je po vsaki pijesi viharno aplaudiralo.

V. M.

Nova učna knjiga. Te dni je izšla nova učna knjiga prof. F. Siča, pod naslovom «Principi in teorija bančnega knjigovodstva», katero je založila knjigarna J. Kleinmayer & Fed. Bamberg družba z o. z. — Knjiga je namenjena v prvi vrsti slušateljem trgovske akademije in dijakom trg. šole; po svoji vsebini pa je zelo prikladna za bančne uradnike, zlasti mlajše, t. j. one, ki se pripravljajo za bančni izpit a njim specialno delo ne nudi splošnega pregleda. Knjiga obravnava metodno vse bančne posle v njihovih principih s posebnim poudarkom na organizaciji modernih bank. Bilanci, fuziji bilanc in fuzijam akcijskih družb so posvečena posebna poglavja. Dobro bo služila tudi trgovcem in tvežkam, ki imajo posla z bančnimi zavodi in samoukom. Knjiga je po svojih razlagah sicer kratka, a vendar jedrnat. Založba J. Kleinmayer & Fed. Bamberg si je prizadevala, da nastavi zmerno ceno. Din 34. — je z ozirom na kompliciran stavež in vrednost knjige jako nizka cena.

Zbori. Mesečna revija za novo zborovsko glasbo. Urejuje Zorko Prelovec, izdaja pevsko društvo «Ljubljanski Zvon» v Ljubljani. Izšla je junjska številka, v kateri je objavljena na šestih straneh E. Adamčičeva balada za mešani zbor «Vragova nevesta» na narodno besedilo. «Zbori» so v kratkem času svojega obstoja nudili naročnikom izbrane težje in lahke pesmi za koncertne prireditve. List se zbog lepe vsebine sam priporoča. Naročite ga po dopisnici na naslov pevsko društvo «Ljubljanski Zvon» v Ljubljani.

To in ono

Meštrovič v Ameriki. V začetku maja se je otvorila Meštrovičeva razstava v Chicagu. Že takoj prvi dan je dosegla prireditve impozanten uspeh. Lokalni listi hvalijo razstavljene umotvorine in njihovega dovršenega mojstra, s katerim ne morejo tekmovali drugi veliki kiparji naše dobe.

Blizu vhoda čikaške razstave stoje «Zvoki iz daljave», velik kip v bronu. Ostali umotvorini so razporejeni v treh dvoranih. V eni sobi je Meštrovič razstavil tudi portreta svojih roditeljev, očeta in matere. Kipa stojita v dveh kotih, katere veže diagonalna.

Prostori čikaške razstave stoje v Art Institutu in so občinstvu dostopni do 4. junija. Nato se prepeljejo dela v St. Louis, kjer se otvorijo razstava dne 20. junija. Trajala bo mesec dni. V programu za nadaljevalne Meštrovičeve razstave so še naslednja mesta: Filadelfija (v prvi polovici oktobra), Baltimore (v januarju 1926.). Meštrovič je pred kratkih odstopoval v Washington, kjer je dobil naročilo za poprsje državnega tajnika za trgovino gosp. Hooversa.

Umetnik je prodal v Ameriki doslej več del. Omenjamo samo nekatere: Arhangel Gabriel, katerega je kupil brooklynski muzej; prezident Masaryk, Alice Masarykova — kupil Charles R. Crane v Chicagu; Mati in dete, kupil Rufus F. Zogbaum v Buffalu; Nedolžnost, kupil Art. Institut v Buffalu; Dekle s kitaro, kupila g. Templeton-Crocker v San Franciscu;

Mati z otrokom, kupila Art Galery v Rochesteru. Za nekatere skulpture se še vrše pogajanja.

Meštrovičeve razstave v Ameriki so torej zvezane tudi z lepimi gmotnimi uspehi velikega kiparja, ki proslavlja tako uspešno ime svojega rodu po svetu.

DAROVI

Potom g. Ant. Zerjavo so tudi rodoljubi iz vasi Gročane položili dar «Naši deci» in zbrali v ta namen L. 29.—. Darovali so: Ivan Fidel mlajši L. 5, Anton Petaros, Viktor Fonda, Michael Grahonja, Anton Racman po 2 liri; Jakob Razem, Ferdinand Bak, Marja Grahonja, Josip Racman, Avgustin Rapotec, Antonja Racman, Martin Racman, Valentin Rapotec, Josip Racman, Ivan Škerjanc, Anton Racman, Marija Racman, Michael Bartel, Ivan Grahonja, Valentin Petaros in Anton Racman po 1 liri; skupno L. 29.—.

Vsem cenjenim darovalcem, kakor g. nabiratelj srčna hvala! Bog povrni stotero! V veselji družbi «Zrakoplovski klub» L. 50 za svetovjako podr. «Šolskega društva». V isti namen g. Julij Gidini zaboj testenin. G. I. Ječič za obdarovanje učence na slovenski šoli L. 12, prej javljenih L. 27; skupaj L. 39.

Cene na trgu Cavaou

Cesen (za 100 kg) 250—900; pomaranče (za 100 komadov) 40—59; šparglji (za 100 kg) 400—460; črešnje (l. vrste) 120—160; črešnje (II. vrste) 35—110; čebula 40—80; borovnice 400—800; salata 80—130; limone (za 100 komadov) 7—13,40; krompir (za 100 kg) 70—75; krompir nov 90—100; grah 70—140; radič 60—180.

Borzna poročila.

DEVIZE Amsterdam od 1005.— do 1020.—. Belgija od 121,50 do 123,50; Paris 125,25 do 126.—. London od 122,55 do 122,70; New York od 26,15 do 26,25; Španija od 362.— do 365.—; Švica od 48,25 do 49.—; Atene od 43.— do 46.—. Berlina od 690.— do 695.—; Bukarest od 11,50 do 12.—; Praga od 74,25 do 74,75; Ogrska od 0,0360 do 0,0364; Dunaj od 0,0352 do 0,0356; Zagreb od 41,90 do 42,30.

VALUTA; Avstrijske krome od 0,0350 do 0,0355 dinarji od 41,75 do 42.—; dolarji od 25,10 do 25,30; novi po 20 frankov od 96,50 do 98,50 fuit Sterling od 122,40 do 122,60. Benečijske obveznice 76.—.

Ob 30-letnici poroke

Terzije in Antona Baretta

željlo obilo sreče in veselja

sinovi, hčerka, nevesta in vnukinji

Tržaška posojilnica in hranilnica

registrirana zadruga z omejenim poroštvom
uraduje v svoji lastni hiši
ulica Torrebianca 19, I. nadst.

Sprejema navadne hranilne vloge na knjžice, vloge na tekoči račun in vloge za čekovni promet, ter jih obrestuje

po 4%

večje in stalne vloge po dogovoru.

Sprejema «Dinarje» na tekoči račun in jih obrestuje po dogovoru.

Davek od vlog plača zavod sam.

Daje posojila na vknjžice, menice, zastave in osebne kredite. — Obrestna mera po dogovoru.

Na razpolago varnostne celice (safe)

Uradne ure za stranke od 8 1/2 do 13

In od 16 do 18

Ob nedeljah je urad zaprt.

Štev. telef. 25 - 67.

Najstarejši slov. denarni zavod

MALI OGLASI

HISNA za ves dan ali posamezne ure se išče. Spi se ne v hiši. St. Perhavec, dentist, Sezana št. 68.

PRODA SE koza z mladici ali brez teh. Naslov Verčon Vrdela, Nova Cesta št. 82. 727

BABICA se priporoča. Via Chiozza 50, prilije. 728

HLAPCA, išče gostilna. Spetič na Katinari. Plača po dogovoru. 720

SLUŽKINJA, priletna, z dobrimi spričevali, se sprejme takoj. Via Carducci 10/III Bartel. 730

SLUŽKINJA, za vsa hišna dela, se sprejme. Via Foscolo 2/II, vrata 16. 731

INDIAN-SCOUT, motorno kolo s sidecar-om 4—6 PH, zajamčeno v najboljšem stanju, komaj eno leto rabljeno, se takoj proda za ugodno ceno. Naslov: Lampe, Bač pošta Knežak (Fontana del Conte). 710

BABICA, avtorizirana se priporoča. Slavec, via Giulia 29. 713

MLADENKO, oziroma ženo išče družina za služkinjo. Obrniti se na naslov: Via S. Nicolò 31/II. 725

Avtomobilska proga

Trst-Nova cesta-Lonjerski kamnolom-Bazovica-Padriče-Gropada-Trebeče.

Ob delavnikih: s P. Oberdan ob 12.—, 18.—, 19.40 iz Trebeč ob 7.—, 14.15, 18.45

Ob praznikih: s P. Oberdan ob 7.30, 12.—, 15.30, 16.—, 20.— iz Trebeč ob 7.—, 9.—, 14.15, 19.—, 20.—

* Samo v slučaju legega vremena. NB. Ob delavnikih edina cena L. 3—

Podjetje Romolo Brunelli.

DARILA ZA BIRMO

po nizkih cenah dobite samo pri zlatarju

ALBERTU POVH-U

Via Mazzini 46

BANCO METALLI PREZIOSI

Via della Borsa 2, tel. 12-97

KUPUJE krome, goldinarje, zlat in srebrn denar 4 ni v rabi kakor tudi zlato, srebrnino, platin in dragulje ter jih

plačuje po najvišjih cenah.

Zaloga domačih vin.

Vipavsko, isirski refošk in kraški teran. Najdebelo in za družine **Viale XX settembre 94** (prej Acquedotto) na drobno in za družine **Via Giuliani 32.** - Telef. 2-41

Priporoča se lastnik

(47) **FR. ŠTRANCAR.**

ZA BIRMO

je edini vaš urar in zlatar

Alojzij Povh

na Piazza Garibaldi št. 2

prvo nadstropje

Inserirajte v »Edinosti«

S potrjim srcem uaznamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, da je naš preljubljeni oče

Alojzij Kodermac

gostilničar in posestnik

danes dne 1. junija, ob 3. uri zjutraj, preideu s sv. zakramenti, mirno v Gospodu preminul. Po rebi ljubljene ranjake se je vršil včeraj dne 2. junija ob 4.30 pop. iz sanatorija S. Giusea na gorško pokopališče.

GORICA, dne 3. junija 1925.

Žalujoci ostali.

PODLISTEK

V. J. KRIZANOVSKA:

(70)

Moč preteklosti

Roman v treh delih.

Iz rušine prevedel Ivan Vouk.

Lolo je goreče zahvalila zdravniku, potem pa ga je s Severio in Bernardom spremljala do dvorišča. Vrata v baronovo in Dinino sobo je zaklenila s ključem. Bila je peta ura zjutraj. Sonce je vzhajalo in Lolo je z nasladi vdihovala v sebe čisti, sveži zrak. Ni se ji mudilo v hišo; tam so vsi spali, a nesrečnikom ni mogla za sedaj z ničemer pomagati. Zato se je pogovarjala nekaj minut s Severio. Diomidu Petroviču je sklenila poslati brzojavko v Firence, brzojavko naj bi nesel Ricciotto v mesto. Tedaj je neki šum s ceste vzbudil njeno pozornost.

Silno se je Lolo razveselila, ko je zagledala Tomilina v spremstvu visokega gospoda brnaste polti v obrazu in resnega pogleda. Za njima je kmet gonil s prtljago obloženega osla. Sam Diomid Petrovič je nesel podolgašt kovčec iz rumene kože in brnastimi ogelnicami, a neznane precej obsežno skrinjo črne

barve. Radostno je Lolo stekla potnika naproti in solze so ji zalesketale v očeh.

— Ah! Diomid Petrovič! Gospod in Mati Božja sta uslišala mojo molitev in vas pripeljala semkaj. Ze po njeni zunanosti sta spoznala, da se je zgodilo nekaj strašnega.

— Umirite se, ubožica, je sočutno rekel Diomid Petrovič. — Najprej pa mi dovolite, da vam predstavim svojega učenega prijatelja, gospoda Žerala Greja. Če nam more sploh kdo pomagati, je to on. Najprej nas peljite k svoji mami in odkžite namnato soto, kjer bi mogla odložiti kovčec in skrinji, ki sta zelo dragocena.

— Mama, Larisa Arkadjevna in Miša spe; doktor, ki je ravnokar odšel, jim je dal narkotično zdravilo. Jaz sama vam pokažem sobo, kjer odložite svoje stvari, a Severia vam pripravi zajtrk. Doktor boste jedli, vam povem, kaj se je zgodilo pri nas, — je rekla Lolo, ki je dobila pogum in se umirila, ko je prišel Tomilin s svojim prijateljem.